

Nuorisovaltuuston aloite Tampereen kaupungin oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytysten yhdenvertaisuuden kehittämiseksi

Tampereen kaupungin peruskoulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksissä on paljon oppilaitoskohtaisia eroavaisuuksia. Esimerkiksi osassa kaupungin ylläpitämistä oppilaitoksista oppilas- tai opiskelijakunnan hallituksen edustajat pääsevät ansiokkaasti oppilaitoksen tärkeimpien työryhmien kokouksiin, toisissa taas yksittäisenkin asian läpi vieminen voi olla nuorille kovin haasteellista.

Vuoden 2021 kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta esimerkiksi lukioiden 1. ja 2. vuosikurssien opiskelijoista vain noin 10,2 % koki koulunsa vaikuttamismahdollisuudet hyväksi. Tämä on erittäin huolestuttavaa, ja näiden tulosten pohjalta oppilas- ja opiskelijakuntien toimintaedellytysten kehittämiseksi olisi todella suurta kysyntää ja ennen kaikkea tarvetta.

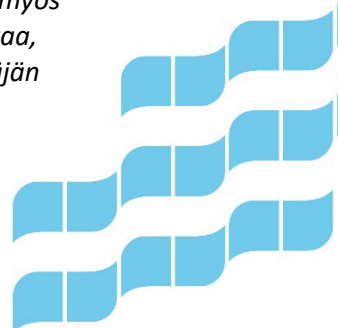
Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto on käynnistänyt vuoden 2022 alussa oppilas- ja opiskelijakuntien yhdenvertaisuuden kehittämishankkeen. Sen tavoitteena on luoda oppilas- ja opiskelijakuntamyönteinen asennekulttuuri, varmistaa riittävät ja yhdenvertaiset toimintaedellytykset, yhdenmukaistaa oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten valintamenettelyitä, kehittää oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan näkyvyyttä ja saavutettavuutta sekä varmistaa oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan jatkuvuus. Tämän aloitteen sisältö on koottu kehittämishankkeen työryhmän keskusteluiden pohjalta sekä oppilas- ja opiskelijakuntatoimijoilta saadun palautteen perusteella.

On käytännössä oppilaitoksesta riippuvaista, miten hyvin nuori voi omaan elinympäristöönsä vaikuttaa. Nuorisovaltuusto haluaa purkaa oppilaitosten välistä segregatiota ja edistää nuorten välistä tasa-arvoa heidän taustastaan ja oppilaitoksestaan riippumatta. Riittävät toimintaedellytykset oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnalle mahdollistavat kokonaisvaltaisen ja nuorisolähtöisen toiminnan. Olisikin tarkoituksenmukaista kehittää oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksiä siten, että Tampereen kaupungin oppilaitoksissa jokaisella nuorella olisi yhdenvertaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Nuorisovaltuusto näkee, että nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistumiselle ja vaikuttamiselle turvataan riittävillä oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksillä. Ne mahdollistaisivat aidosti nuorisolähtöisen toiminnan, jota suunniteltaisiin yhteistyössä oppilas- tai opiskelijakunnan toiminnasta vastuussa olevan henkilökunnan jäsenen kanssa.

Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten toimintaedellytyksiä tulisi kehittää sillä tavoin, että toiminnan järjestämiseen varattuja toimintamäärärahoja korotettaisiin noin tuhanteen euroon lukuvuotta kohden. Työntekijäresurssin tulisi myös olla oppilas- tai opiskelijakunnan hallituksen käyttötarpeen mukainen ja tämän lisäkorvaus ohjaustyöstä olla siihen suhteutettuna kohtuullisen kokoinen. Lisäksi tulisi kehittää kaupunginlaajuinen toimintamalli oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten edustajien mukaan ottamiseen oppilaitoksen opettajainkokouksiin ja muihin koulun tärkeimpien työryhmien kokouksiin. Osassa oppilaitoksista oppilas- tai opiskelijakunnan käyttöön on varattu huone toiminnan harjoittamiseksi. Tämä toimintatapa olisi hyvä ottaa käytäntöön jokaisessa Tampereen kaupungin oppilaitoksessa ja mahdollisuuksia siihen tulisi selvittää.

Tässä on esimerkiksi ote lukiolaista, jossa kerrotaan opiskelijakuntatoiminnan järjestämisestä seuraavaa: *“Jokaisella oppilaitoksella, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua koulutusta, tulee olla sen opiskelijoista muodostuva opiskelijakunta. Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta. Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja*

kriittiseen kansalaisuuteen. Koulutuksen järjestäjän tulee turvata opiskelijakunnalle riittävät toimintaedellytykset.” Olisi myös lain hengen mukaista turvata oppilas- ja opiskelijakuntien toimintaedellytykset. Laki ei määrittele erikseen sitä, mitä toimintaedellytyksillä tarkoitetaan, mutta nuorisovaltuuston oppilas- ja opiskelijakuntien yhdenvertaisuuden kehittämishankkeen selvitysten mukaisesti edellä mainitut asiat ovat riittävä pohja nuorten toimivalle vaikuttamistyölle.

Oppilaitosten henkilökuntaa tulisi kouluttaa vuosittain nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnasta Tampereen kaupungissa. On olennaisen tärkeää muuttaa koko oppilaitoksen asennekulttuuria nykyistä oppilas- ja opiskelijakuntamyönteisemmäksi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että jokaisen on tiedostettava olemassa olevat mahdollisuudet ja kertoa niistä eteenpäin nuorille. Tällä tavoin turvataan toiminnan tunnettavuus ja saavutettavuus sekä saadaan luotua pysyvä ja vaikuttava toimintakulttuurin muutos.

Pysyvän muutoksen aikaansaamiseksi olisi tarkoituksenmukaista rekrytoida täysipäiväinen oppilas- ja opiskelijakuntakoordinaattori yhteiseksi työntekijäksi Tampereen kaupungin perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja Treduun. Tämän henkilön työtehtäviin kuuluisi oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan kehittäminen, sen ylläpitäminen, yhteistyö oppilaitosten ohjaavien opettajien kanssa sekä toiminnan jatkuvuuden varmistaminen.

Nuorisovaltuusto järjestää vuosittain kaksi kouluneuvoston kokousta. Näihin kokoontumisiin kutsutaan mukaan kaksi edustajaa jokaisesta Tampereen alueella toimivan oppilaitoksen oppilas- ja opiskelijakunnan hallituksesta. Kouluneuvoston roolia voisi tulevaisuudessa korostaa siten, että sen järjestämiseen voisi tulla tiiviimmin mukaan Tampereen kaupungin perusopetus, lukiokoulutus ja Tredu. Kouluneuvostosta voitaisiin luoda yhteistyöllä oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan keskustelufoorumi, jossa voitaisiin yhdessä löytää toimivia tapoja toiminnan kehittämiseen monipuolisesti erilaisten oppilaitosten välillä.

Oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten kehittämistyössä olisi otettava mukaan myös yksityiset oppilaitokset, jotta aloitteessa esitetyt toimenpiteet koskisivat mahdollisimman laaja-alaisesti jokaista tamperelaista nuorta. On tärkeää varmistaa myös näiden koulutusten järjestäjien oppilas- ja opiskelijakuntien hallitusten riittävät toimintaedellytykset yhdenvertaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi.

Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto edellyttää aloitteessaan, että Tampereen kaupunki ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin ja turvaa peruskoulujen, lukioiden sekä ammatillisten oppilaitosten oppilas- ja opiskelijakuntien riittävät toimintaedellytykset.

Tampereen nuorisovaltuuston puolesta,

Nuorisovaltuuston puheenjohtaja
Arttu Vuori

Lisätietoja:
Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto
nuorisovaltuusto@tampere.fi

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 24.5.2022.

